

دائرة مخصوصه

درسعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره:

مشرط القلم

اخطار:

مسلكمنزه موافق آثار جديده مع المنوئيه
قبول اور انور

دوح ايدهنن آثار اعاده اور انور

ديره، فلسفه، علوم، حقوق، ادبياتده و سياسياتده وبالخاصه كرك سياسى و كرك اجتماعى و مدنى احوال و شئونه اسلاميه ديه بحث ايدر و هفته ده بر نشر انور.

آبونه بدلى

سنه لكى التى آيلنى

ممالك عثمانيه	ايچون	۸۰	۴۰	غروش
روسيه	»	۶۰۰	۳۰۰	روبله
ساثر ممالك اجنبيه	»	۱۷	۹	فرانق

صاحب و مؤسسلى:

ابوالعلا زين العابدين - ح. اشرف اديب

تاريخ تأسيسى

۱۰ تموز ۳۲۴

درسعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

قبرله دن مقوا بورو ايله كوندريلىر سه سنوى

۲۰ غروش فضله آلنير

عدد: ۷۲

۸ محرم ۳۲۸ پنجشنبه ۷ كانون ثانى ۳۲۵

اوچنچى جلد

و محبتله یاد ایتدیرمک طلبنده بولونانلر ، دونما اعانه ملیه سنه شتاب ایلسین .

هان جناب حق ایکی اصبع رحمانی آراسنده اولان قلمبرمزی خیر جهتمه اماله بویورسون آمین .

مکتب بحریه معلملرندن بیکباشی

صالح احسان

انجمن ترجمه

تشکیلک مقام ضرورت لزوم راهبیت شرعیسی

کره ارضده لواء احمدی آلتنه تجمع ایدن اقوام مختلفه اسلامییه نک متکلم اولدقلری السنه عد واحصا ددن افزون ایسه ده باشلوجهسی عرب ، فرس ، ترک - تاتار ، اوردو لسانلرندن عبارتدر .

معلومدرکه بو کتله معظمه اسلامییه تشکیل ایدن اوچ یوز ، اوچ یوزاللی میلیون مسلمانک هان هان بر ربعنک لهجه لری ترک - تاتار لهجه لریدر .

ایشته عناصر اسلامییه دن بو عنصر بدایت اهتداسندنبری دین مینک شان و شرفنی اعلا اوغورنده بذل مجهود ایددرک لسانلری لسان قرآن اولدینی حالد آنک ادبیاتنده واندن اقتباس اولسان کافه علوم و فنونده یک بیوک اعظم یتشدیرمش اولدقلری وارسته بیاندر . اسلاف ، اخلاف « رحمهم الله » سلطان الالسنه اولان لسان عربک برلسان دینی اولدینی وبتون مسلمانلرک بوکا شدت احتیاجلری بولندینی یک اعلا کشف وادراک ایتدکرلرندن عطف ایدیلجه ک اهمیت لازمه ده اصلا قصور ایتیوب وار قوتلریله تألیفاتلری لسان عرب اوزرینه تدوینه شتابان اولمشلردر .

وبخصوص اوزمانلر لسان عربک بو کونکی فرانسر لسانی کی لسان عمومی شکلنی آلمه سی آنلرک بوباده کی اقداماتنه ایجه یاردم ایتشددر . لیکن لسان مادر زادلرینه هر نه دنسه لایق ولایم اولدینی درجه ده اهتدای ویرمدیکلری لسانلرک حال حاضر ی ارانه ایتدکده در . کافه اقوام متمدنه کندی لسانلرینه بر « مسئله حیاتیه » نظریله باقهرق ترقی وتوسعی ایچون هر فداکارلنی اسیرکمه مشلردر . هله بو قرون اخیرده لسانه ویریلن اهمیت عظیمه چوق ایلرو کیتمشدر . چونکه بر قومک کسب کمال ایتمه سی ، موجودیت سیاسی سنی قزائمه سی زنکین برلسانه یعنی « خزانه علوم وفنون » اطلاقه شایان ، ادبیاتی واسع برلسانه صاحب اولغه متوقف اولدینی ارباب دها نزدنده مسلم حقائق بدیهیه دندر .

از جمله اقوام متمدنه دن انکیزلر ، آلمانلر ، فرانسرلرک لسانلری اله آلام ؛ بونلر بوندن آز وقت مقدم لسان اطلاقه لایق اولمیه جق بر حال ابتدائیه ده علوم وفنوندن محروم بولونیور ایکن مساعی فوق العاده لری سایه سنده بو کون او درجه تکمیل ایتشددرکه عادتاً بتون علوم وفنون عتیقه وجدیده نک ترجانی کسيلمشلر . بو لسانلره

آردینه می براقیر ؟ ایمانک علاماتندن دکلر درکه صاحبی طاعات وحسانه ترغیب ایتسین . یوقسه نفسلری ایچون تقدیم ایدجه کلری شیک جزای جزیلنی عندالله بولاجقلرندن امین می دکلار ؟ یوقسه ، یوقسه آلاجلری کلری اداره ایدجه ک قایدانلرک فقدانندن می قورقاراق پارا ویرمکده تردد ایدیورلر ؟ اونلر امین اولسونلرکه آلاجلری دردناوتلری (ارکوا فیها بسم الله مجریها ومرسیها) ارشاد لاهوتیانه سیله اللهم بزم ایچون تسخیر ایتمش اولدینی دکلرده آت کی اوینا تاجق واجداد مزه خیر الخلف اولوبده سنجاغمزی شرفلندیره ک قایدانلر مز یوق دکیلدر . « بزورکلر » دیه کندیسینی عثمانیلره تقدیم ایدن عالیجناب امیرالمزک سایه فیضنده آوروپالیرله دوش بدوش اعتلا اولاجق بر جوق قایدانلر یتشمکده در . آرتق انصاف ایدلم . جهان مدنیتدن اوتانالم . ملتجه تثبیت ایتدیکمز بر ایشی میدانه چیقارالم .

« قدیدت البغضاء من افواهم » فحوا سنجه کفتارور قنارلرندن ارتق صلح وسلمه تمایللی اولمادینی کون کی آشکار اولان بیوک فکری قومشومز (!) بزه قارش کال کرمی ایله محاربه تدارکنده بولونیور ! زرهیلر آلور ! کرید ارباب عصیانی ، کرید یونانستانه الحاق اولوناجقدر دیه باربار باغیر یورده زنکینلر مزه حالا طین زباب قادار تأثیری اولمایور !

جد وطن ایماندن جزء اولسون ، ایمانک اک ادناسی « اماطة الاذی عن الطريق » دیه توصیه اولونسونده شفقنلی مادر وطنمزک بر عضو مهمی اولان کریدی چاتیر چاتیر قوپارمق ایچون یولزه چیقان قطاع طریقک الله قلیج ویریرجه سنه بر وضعت آلام ! وطنه محبت بویله می اولور ؟ آنا حق بویله می اوده نیر ؟ اندیانک مبعوث اولدینی بقمه مبارکه ، کعبه بی ، بیت مقدسی حاوی اولان کنزالله بویله می محافظه اولونور ؟ قرآن حکیمک احکامنه ، انجیل وتورات شریفک وصایاسنه بویله می توفیق حرکت ایدیلیر ؟

کلیکیز ! اعانه ایتدکده استعجال ایدیکیز ! ناسه برو احسان ایله امر ایدوبده نفسلریکزی اونو تماییکیز ! البته سزای زنکینلر ! بریره کلسه کز کریدک یونانستانه الحاقه سد آهنین اولاجق بر دردناوت دکل ، بر قاج دانه سنی آلابیلر سیکیز ، ویریکیز ! کندی ایله بر آچه ویرمک کندندن سوکره بیک آتونه وصیت ایتدکدن خیرلیدر . مال ایله جهاد ایتک دشمن ایله جهاد ایتدکدن اخیردر . جناب الله نفسلرمزی ماللرمزی جنت ایله اشترایه طالبدر . عجبا جنتدن ای بر بها ، اللهدن اعلا بر مشتری اولورمی ؟ کناهلرینک عقابندن دولابی خلاصه چاره آریانلر ، مفلحون زمره سنه داخل اولمایه طالب اولانلر ، زمانمزده حقک قوت اولدینی تقدیر ایدنلر کریدده کی مقدس حقوق حکمرانیزک بر آن اول تصدیق وتسلیم اولندینی کورمک آرزو ایدنلر ، اعدامزک شمتلرینه (موتو بغیظکم) ایله مقابله ایتک ایستیانلر . آوروپانک یاراماز چوجوغنی حرب وضربدن وقایه ایله آوروپانک توجهنی قازانمق ، سرتاج افتخارمز اولان (عثمانلی) نامنی عالمه حرمت

ترجمه ایدله‌میش آثار علمیه و اخلاقیه قائمه‌مشردر. حتی بوصوک زمانلرده السنه شرقیه مکتبلرندن مأذون مستشرقلر و بلاد عربیه‌ده علوم دینیّه و اخلاقیه مزیه تحصیل ایله اوغراشان غربیلر او حیرتفراسی و اجتهادلریله کتب دینیّه مزیدن «بخاری شریف» و «مشوی شریف» کی دهانچه تاریخه، سیره، اخلاقه، وسائر علوم و فنونه دائر اولوب کتبخانه لریک کوشه لرنده آتیلوب قالمش، حتی اسملری بیله حالا قولاقلریمز دویمامش آثار قیمتمنداری لسانلرینه ترجمه ایده رک بنهسه مشلر، و بر طرفندن ده متصل ترجمه ایتمکده درلر.

بز، که بیک سنه دنبرو بر تحریری وادی لسانه مالکیز، بوقدر مدت ظرفنده لسانلرک کلماتی جمع ایدوب نه مکمل بر قاموس، نه ده قواعدنی بحق ضبط ایدوب منتظم بر صرف، نحو کتابی وجوده کتیر مدیکمز کی؛ لسان جلیل عرب اوزرینه تدوین ایدیلش مؤلفات دینیّه، اخلاقیه و فیه مزیک چوغی، ده دوغریسی هیچ بریسی بحق اصول ترجمه به آشنا ذوات طرفندن لسانلر نه نقل ایدله مشدر.

حالبوکه الی التمش ملیونلق بر جمعیت محترمه اسلامیّه نک یوزده بشی لسان دینی اوزرینه محرر احکام قرآنیّه بی فهم و ادراک ایده بیلسه ده، متبایسنندن لسانلر نه ترجمه ایدیلن آناری آکلامق اقتدارینی حائز اولانلری اسلاف و اخلافک بویاده کی نقصان سعی و اجتهادلرینک قوربانی اولوب کیدیورلر.

ایشته بوندن بشقه بومساحه ولاقیدلری بوکون علمامز و باخصوص بزم محیط مزیک علماسی نزدنده لسان مادرزادمز اوزرنده شدید بر حس نفرت اوپاندیر مشدر. بو ذواتک چوغی آز چوق لسانلر اوزرینه یازیلان بر اثری آلوب مطالعه ایتیه تنزل ایتدکری کی، ترکیه اثرلردن فرائض دینیّه سنی اوکرنلره «ترکات و تواریخ اسلامی» دیمک کی استهزاء آمیز تعبیرلرله سويلدکری سمع اعتباره المازلر. حتی مکتبلریمزده یاریم یامالاق اوقونان نحو، صرف، جغرافیا، حساب... خلاصه، علم حالدن باشقه هر نه اولورسه اولسون تدریس اولماسی علیهنده، تابع و محکومی اولدقلری حکومتله هم دست وفاق اوله رق، اصرار ایتمکده درلر. بیامم بو آجیقلی، صاف دلجه حرکاته نه وقت خاتمه چکه جکیز!...

شمدی به قدر نه اولمش ایسه اولمش، هیچ اولمازسه یکرمنچی عصرده بز مسلمانلر و باخصوص صنف علمامز، مال حاکمه کنندی نفوذ و اداره لری آلتند بولنان اقوام محکومه نک لهجه لری سیاحه عالمدن سیلمک و یا خود ترقی و تعالیسنه سد چکمک ایچون کونا کون حیل و دسائس اتخاندن کری طور مادقلری کوروب طورورکن، بوکی مسائل حیاتیّه قارشوسنده متنبه، متیقظ اولماشمز حقیقه هر مؤمن متبصرک قلبنی داغدار ایدن احوال مؤسفه دندر.

لسانلرله لسان عربک یک دیکرینه اولان مناسبات دینیّه سیله بر لسانله متکلم «ترک - تاتار» اقوام اسلامیّه سی افرادینک تعرب ایتمک احتمالی اولدینی نظر امعانه آله حق اولورسه عقلاً و منطقاً بر امتک علماء ادبانی اوزرینه، لسان دینز اوزرینه تالیف و تدوین ایدیلن

کافه درر حقائق لسانلر نه نقل و ترجمه ایتله ری درجه وجوده اولدینی میدان چیقار. زیرا «وماعلیک الا البلاغ المبین» قول جلیلک منطوق منیفنجه پیغمبر ذیشانک وارث تبلیغ و تبیین اولانلر بو وظیفه مقدسه دینییه بی آنحق بوصورتله بحق ایضا ایتش اولورلر. عکس حالده مساعی دینیّه و علمیّه لرندن منسوب اولدقلری امتک قسم اعظمی فائده مند اوله منزل.

بوندن بشقه لسانلرک بر درجه ادبیاتنه وائف اوله رق آنک اوزرینه مترجم آناری اوقیوب اکلاویه بیله جک اهل ایمانی حکم و مزایای دینیّه مزیدن محروم براقق روای حقمیدر؟ یوقسه فرائض دینیّه نک ماعداسی اخلاق، سیر و سائر علوم شرعیّه کسب و قوف ایتمک ایسته یین هر مسلمانانه تحصیلی خیلی سنه لره متوقف اولان علوم عربیه بی اوکرنمک فرض عین میدر؟ خیر! اگر بویله اولمش اولسه ایدی امت محمدک قوم نجیب عربدن ماعداسی اوزرینه بر امر صعب تحمیل ایدلمکله، «لا حرج فی الدین» دستور محکمنه مخالفت ایدلش اولوردی. شو قدر وارکه کلام جلیل الهی بی، احادیث نبویه بی فقهاء عظامک بوندن استنباط، استخراج ایتدکری احکام شرعیّه بی بیلوب ناسه تبلیغ ایتمک بر امر دینی ضروری و بویاسه لسان قرآنی تحصیل متوقف اولدیفندن بر قضا و یا ولایت اهالیسنه لسان عربک ادبیاتنه، و آنک اوزرینه تدوین ایدلش کافه علوم دینیّه به واقف رجال یتشدیرمک فرض کفایه در.

ایشته بودقبه بی پیش تأمله آلمش اولان ابراهیم حق، نفی، شیخ الاسلام یحیی افندی، ندیم، شیخ غالب، جودت و ضیا پاشا لری بعض خلف دیناً عهد لرینه ترتب ایدن خدماتی ایجه ابقاء ایتمشلر «رحمهم الله». عصر مزده ایسه بواحتیاج ده زیاده کسب شدت ایدرک یالکیز آثار عربیه بی لسانلر نه نقل ایتمکله مندفع اولیور. چونکه «واعدوا لهم ما استطعتم من قوة» دستور التبیسنه امتثالک مقدمه لازمه سنی تشکیل ایدن برجهت وارد که اوده غرب مدینتک نتیجه مساعیسی اولان علوم و فنونه کسب و قوف ایتدکر. و بومقصد مشروعک آز بر زمانده میدان کله رک بین الاسلام تعمیم ایتسنه یکانه چاره ساز اوله حق بر تدبیر عاجل و ارسه اوده تشکلی آرزو ایتدیکمز «انجمن ترجمه» در.

ایشته مقام خلافت عظمی کندیسنه مادناً و معنماً مربوط اولان مسلمانلر قارشو اولان وظائف مشروع و سندن بریسی و همد یک مهمی اولان «انجمن ترجمه» بی تشکیلده قطعاً اهل کوسترمه ملیدر. حتی بولزوم، علم و فضیلتک یکانه هادمی اولان دور سابق اوائلنده کشف ایدیلرک بو خصوصده بعض ذوات طرفندن تشبثاتده دخی بوللمش ایسه ده ایشه پاشلار باشلاماز در حال دوچار اندراس اولمشدی. حکومت غربیه ترقی و تعالیلریله توأم اولان بوکی انجمنلری بزلروادی غفلتده بویان ایکن تأسیس ایتمکله مدنیت فاضله اسلامیّه بی تدقیقه قویلدیلر.

بزلر ایسه اومدنیت حقیقی بی بشریته، انسانیته تعلیم ایدن بی ذیشانک امتی اولدینمز حالده حالا آنی ناطق آناری لسان مادر زادمز نه نقل و ترجمه ایده مه مشنر!...

ثلاث فانی عربی و کلام الله عربی و لسان اهل الجنة عربی [حدیث شریفی بومطلبی اثبات ایچون کافی و وافیدر .

بواجلدن لسان عربیك السنه سائر اوزره فضل و رجحانی اولدیغنده اشتباه ایتك هیچ بر مسلمك شانندن دکلدر . لسان عربیه آشنا اولان کسه وقوفی سبیلله اساس دین اسلام اولان آیات قرآنیه و احادیث نبویهك معانی ظاهره سنی فهم و ادراک ایده جکندن لسان عربی تحصیل فرض کفایه در . اوله ایسه لسان عربی بی تعلم و یا تعلیم ایدن ذوات کرام و یا بو خصوصیه صرف همتی ترویج ایلیان اولیای امور عندالهیده اجر جزیه نائل و ارباب حقیقت نزدنده مدح و ستایشه مظهر اوله جقلری وارسته بیاندرد .

لسان اجنبی بی تعلمه کمنجه عقلاً و نقلاً قبیح و محظور دکلدر . عقلاً قبیح اولمدیغی ذاتنده علمك صفت کمال، جهلك صفت نقصان اولسی اولی الاباب ایچون بداهه معلوم بر امر در .

صفت کمال اولان بر شیئی تعلمك قبیح عدولنجه جنی ضروریدر . نقلاً قبیح و حرام اولمدیغی وجوه عدیده ایله مشتهدر . برنجیسی: لسان اجنبی بی تعلم نظر شارعه مستقیح اولسیدی لسان مذکوری محتوی کافه السنه و لغاتی ابوالبشر حضرت آدم علیه السلامه تعلیم و تعلمی کتاب مجیدنده بی انکار نقل و بیان بویورماز ایدی . حالبوکه تعلیم و نقل مذکورک وقوعی آیات قرآنیه دن [و علم آدم الاسماء کلها] آیت کریمه سی ناطق در .

ایکنجیسی: سوره زمزده مطلقاً علم ارباب ایله علمی اولمیان کسه لرك درجه ده متساوی اولدقلرینی تنصیص ایدن استعید بالله [هل یستوی الذین یعلمون والذین لا یعلمون] آیت جلیله سی عمومندن لسان اجنبی به علمك شرعاً ممنوع اولیه جنی بطریق الاشاره مستفاد در .

اوچنجیسی: حضرت رسالتنامه افندیمرک رسالتی کلام مجیدده [قل یا ایها الناس انی رسول الله الیکم جمیعاً] قول شریفی منطوقنجه کافه ناسه عام و [قل انن اجتمعن الانس والجن علی ان یأتوا بمثل هذا القرآن لایأتون بمثلہ ولو کان بعضهم لبعض ظهیراً] آیت کریمه سی مضمون منیفنجه قرآن معجز بیانك مثالی اتیان ایله طلب معارضه انس ایله واقع اولدینی کبی جن ایله ده واقع اولدیغنه منی افندیمرک رسالتی انس و جنه شامل و کافه انام السنه مختلفه لری اوزره رسول الثقلین افندیمرک قومیدر .

بناء علی ذلک سوره ابراهیمده [وما ارسلنا من رسول الا بلسان قومه لیبین لهم] آیت کریمه سی اشارت سنیه سندن رسول ذیشان افندیمرک تفهیم مرام و تفهیم کلام خصوصنده هر قوم ایله سهولتله لسانلرینه کوره مکالمه و مخاطبه ایتك ایچون السنه مختلفه و لغات شتی صاحب لری اولان بتون ام و انامك لسانلرینه آشنا اولدینی استنباط اولمشدر .

لسان اجنبی به علم محظور و یا مکروه اولسیدی لسان اجنبی داخل اولدینی حالده السنه مختلفه بی خدای حکیم حبیب کریمه مطلع قیلمز

شونی ده تمی و اخطار ایدیورز که «انجمن ترجمه اعضالری اقوام غربیه لسانلرندن باشلوجه لری اولان فرانسز، انگلیز، آلمان، ایتالیان لسانلرینه اساسی بر صورتده آشنا و اصول ترجمه به بحق واقف ذوات تشکیل ایتمه لیدر . و باخصوص انجمنك آثار عربیه ترجمه سی هیئتتی استاد شهر مناسترلی اسماعیل حق و فاضل محترم حاجی ذهنی افندیلر و بابان زاده احمد نعیم و دارالفنون مدیری اسماعیل حق و دار مذکور ادبیات معلمیندن محمد عاکف بکدر کبی بحق اصول ترجمه به آشنا ذوات تشکیل ایدرسه مقام خلافت عالم اسلامه حقیقه بیوک بر خدمت ایتش اولوردی .

قریملی یعقوب کمال

لسان اجنبی تحصیلنده محذور شرعی یوقدر

کالات بشریه بی قوه دن فعله چیقارمغی آرزو ایدن بی نوعی ایکی صنف اوزره بویورم:

بر صنفی لسان عربی بی تعلم ایله السنه سائر تحصیلانی اصلاً نظر اهمیته آلمیور . دیگر صنفی، لسان اجنبی بی اوکر نمکه اهتمام ایدوب لسان عربی بی تعلمده تکامل کوستریور .

حالبوکه ترقیات بشریه و خدمت مقدسه دینی و وطنیه لسان عربی ایله لسان اجنبی بی دخی تحصیله سائق بولونیور .

برنجی صنفك لسان اجنبی بی اوکر نمکدن ایا و امتناعلرندن افکار عمومیه لرنده لسان اجنبی بی تحصیلده کویا بر محذور شرعی وار ایش کی برشی آکلاشیلور .

ایکنجی صنفك دخی لسان عربی بی اوکر نمکه جد و اقدام ایتدکلرندن لسان عربیك السنه سائر اوزره ثابت اولان فضل و رجحانی تقدیر ایده مدکلری حس اولنیور .

صنفیندن هر بری بو حال اوزره دوام ایدرلر ایسه بر رقناده قوش کی پروبال کاللری ناقص قاله جغندن اوج بالای ترقیه واصل و صاعد اوله مازلر .

بقدر الامکان ترقیات بشریه نك غایت قصواسنه بالغ اولامیه جقلری کی آنلردن مطلوب اولان خدمت جلیله دینی و وطنیه نك دخی کمالیه ایفا اوله میه جنی واضحدر .

شو حالده هر ایکی صنفك تکملنه حائل اولان شبه لری حل و ازاله ایله منتهای کالات بشریه به طیرانه مستعد بر طائر قدسی کی اولملری خصوصنه حث و ترغیب فکریله لسان عربیك السنه سائر اوزره رجحانی بیان و لسان اجنبی تحصیلنده اصلاً بر محذور شرعی بولندیغی اعلان ایدر بر مقاله تحریرینی مناسب کوردم:

[ربنا لاتؤاخذنا ان نسینا او اخطانا]

فخر عالم صلی الله علیه وسلم افندیمرک عشیرت اقربینی بولنان قوم قریشك لسان و لغتی عندالله افضل السنه و لغات اولدیغندن قرآن متین لسان عربی مبین اوزره نازل و کافه ام و انام اراسنده احکام جلیله سی منتشر اولمشدر . [انا انزلناه قرآنا عربیاً] کلام جلیلی ایله [اجنوالعرب